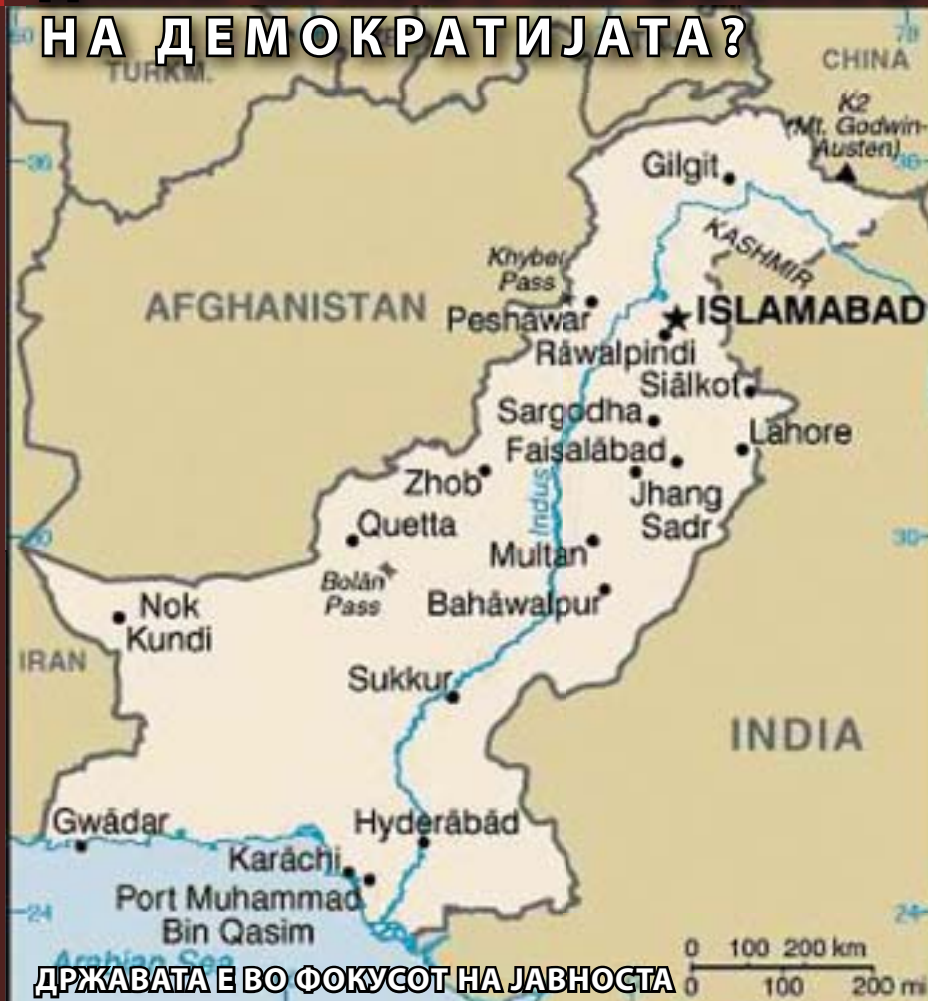

Исламската Република Пакистан, која се наоѓа на Далечниот Исток и е член на нуклеарниот клуб, претставува значаен фактор во борбата против исламскиот фундаментализам и тероризам, поради што неговите внатрешно-политички состојби наидуваат на особен интерес во светот. Во шестата по ред држава во светот, во Пакистан, со население повеќе од 164 милиони жители, кое во најголемиот дел ѝ припаѓа на муслиманската вера, живеат повеќе етнички групи од кои најбројни се Панџабите, кои претставуваат 45 отсто од вкупното население, потоа Паштуните со 16 проценти, Синдите со 14 проценти, Сераитите со 10 проценти, Мухаџирите со 8 проценти и Балуџистаните со 4 проценти.

Државата Пакистан е формирана во 1947 година, откако се ослободи од британската колонијална управа, а во 1956 година стана Исламска Република Пакистан, и денес таа претставува значајна регионална сила, која често пати преживува периоди на нестабилност поради влијанието на моќните соседни држави, како што се, Народна Република Кина, Индија и Авганистан.

Генералот Первез Мушараф, по немирите кои настанаа по претседателските избори, кога беше прогласена вонредна состојба, конечно ја симна генералската униформа и ја презеде функцијата претседател на државата, во која се вратија поранешните премиери Беназир Буто и Наваз Шариф, кои се надеваат на освојување на власта на парламентарните избори, што треба да се одржат на 8 јануари идната година.

ДРЖАВАТА Е ВО ФОКУСОТ НА ЈАВНОСТА

ПОПУЛАРНАТА Б

По сè изгледа внатрешните превирања во Пакистан, кои имаа големо значење во поглед на натамошната ориентација на земјата во однос на борбата против меѓународниот тероризам, постепено се вратија на нормален колосек, откако по неодамнешните бурни настани кои настанаа по одржувањето на претседателските избори на кои победи генералот Первез Мушараф. Претходно Мушараф беше на чело на воениот режим, кој беше воспоставен по одржаниот воен преврат во 1999 година, кога беше соборена Владата на премиерот Наваз Шариф, а тој ја симна генералската униформа, откажувајќи се од власта врз армијата и продолжи да управува како цивилен претседател. Во меѓувреме, во земјата се вратија поранешната премиерка Беназир Буто, која ужива голема популарност кај населението како ќерка на поранешниот претседател Зулфикар Али Буто, чие доаѓање предизвика бурни реакции во земјата, кои се заканија да ја однесат државата во нов период на нестабилност и драматичност. По нејзиното доаѓање генералот

Пакистан, како голема муслиманска држава со доминантно население кое ѝ припаѓа на сунитската исламска заедница, станува мошне важна држава за светската антитерористичка коалиција, а особено во борбата за намалување на влијанието на исламскиот фундаментализам во овој дел на светот. Ова и поради фактот дека располага со нуклеарно оружје кое во случај на промена на власта би можело многу лесно да стане достапно и во рацете на разните милитантни исламистички организации и групи, кои дејствуваат на Далечниот и на Блискиот Исток.

Мушараф прогласи вонредна состојба, а Беназир Буто беше ставена во куќен притвор од кој деновиве беше ослободена. По напуштањето на функцијата шеф на армијата на генералот Первез Мушараф, во земјата се врати и поранешниот премиер Наваз Шариф, кој за-

ЕЖИМ ВО ПАКИСТАН ЌЕ ЗНАЧИ И ВРАЌАЊЕ

врши позитивно, за разлика од неговиот втор неуспешен обид во последните три месеци да влезе во Пакистан кога беше депортиран по само неколкучасовен престој, најавувајќи дека негова главна цел е укинувањето на воениот режим и дека во таа цел не смета на постигнување компромис со генералот Мушараф.

Се чини дека на тој начин земјата, во чии северни региони и натаму дејствуваат терористички групи на Ал каида на Осама бин Ладен, полека влегува во мирните води на политичкиот плурализам. На 8 јануари идната година е закажано одржување на парламентарни избори во кои главни фаворити се токму Беназир Буто и Наваз Шариф.

По воената интервенција на САД во Авганистан каде беше симнат од власт екстремно-фундаменталистичкиот режим на Талџанците, кои почнаа да ја престојуваат државата според исламското шеријатско право, Пакистан како регионална сила со интересна и мошне значајна геостратешка позиција во Далечниот Исток стана особено интересна држава за американската надворешна политика, која никако не смееше да дозволи ново изненадување во непожелна насока. Тоа, пред сè, се однесува на евентуалното свртување на власта кон исламскиот фундаментализам со оглед на фактот дека во Пакистан 77 отсто од населението се сунитски муслимани, од

лед на фактот дека Пакистан успеа да ја освои нуклеарната технологија и да произведе атомска бомба, поради што во 1990 година Вашингтон донесе одлука за суспензија на воената соработка и натамошно снабдување на пакистанската армија со оружје. Оваа соработка повторно беше отворена дури во 2003 година кога двете држави потпишаа договор за набавка на 40 американски авиони Ф-16 и друга одбранбена опрема и резервни делови во вредност од повеќе од 9 милијарди долари. Во неа беа вклучени ракети, радары, уреди за ноќно снимање и друга воена опрема. Оттогаш наваму не престанува американскиот интерес за развој на ситуацијата во оваа земја, која беше искористена и при почнувањето на воената интервенција на САД против Авганистан, бидејќи таа се смета како значаен фактор за поуспешна борба против разните терористички групи, кои дејствуваат во Авганистан или на северните делови на Пакистан. Или едноставно ја преминуваат меѓусебната граница бегајќи од потерите на интервенционистичките сили во Авганистан или, пак, на редовната војска на Пакистан. Се смета дека поради недостапноста на високите планини можно е таму да се крие и водачот на Ал каида, Осама бин Ладен.

Тоа, пред сè, се однесува на фактот кој ќе ја преземе власта во оваа држава, која е нуклеарна сила и чие нуклеарно

така, Исламската Република Иран, која продолжува да ја развива својата нуклеарна програма, за која тврди дека ќе ја користи во мирновременски цели и за производство на електрична енергија, додека експертите од областа на нуклеарното вооружување сметаат дека таа ја освојува технологијата за збогатување на ураниумот и дека наскоро ќе може да стане и нуклеарна сила која уште повеќе ќе го зголеми влијанието во арапските земји. Во оваа смисла, веќе неколку години Иран се смета за нова потенцијална цел на американската воена интервенција, која засега се оддолговлекува поради неповолниот развој на состојбите во Авганистан и во Ирак.

Пакистан, како голема држава, има особено значење и во регионот на Далечниот Исток, особено во однос на соседна Индија која, исто така, е нуклеарна сила, а заедно со Народна Република Кина и со Руската Федерација одржуваат повремени средби на кои се разговара за нивната меѓусебна соработка на енергетски план, додека одделни стручњаци сметаат дека тројката Москва-Делхи-Пекинг се гради врз антиамерикански позиции и намалување на доминацијата на надворешната политика на Вашингтон врз светските настани. Од една страна, Вашингтон е заинтересиран за одржување на контролиран естаблишмент на власта, кој не-

БЕНАЗИР БУТО СЕ ВРАТИ

ЌЕ ДОЈДЕ ЛИ ПОВТОРНО НА ВЛАСТ?

ма да дозволи во земјата да преовладее исламскиот фундаментализам, преку изградба на цивилно општество според западни модели на демократијата, за која како најдобар репрезент се смета ќерката на некогаш популарниот Зулфикар Али Буто, Беназир, која веќе ја извршуваше функцијата премиер на пакистанската Влада, што тогаш се сметаше како првокласна сензација! Жена на функцијата премиер во држава со доминантно муслиманско население! Но, мошне брзо таа беше принудена да ја напушти власта и да побегне во егзил.

Соединетите Американски Држави се надеваат дека по смирувањето на политичките превирања во Пакистан на наредните парламентарни избори, кои се закажани за 8 јануари, ќе дојде до победа на партијата на Беназир Буто, а со тоа и до поделба на власта меѓу неа и сега веќе поранешниот генерал Первез Мушараф, кој ја напушти позицијата шеф на армијата на 15 ноември оваа година, кога почна да ја врши функцијата претседател на државата откако победи на претседателските избори кои беа одржани на 6 октомври.

кои во Ирак се регрутираат нови муџахедини на Ал каида, додека 20 проценти се шиитски муслимани.

Интересот на САД е изразен и во пог-

оружје би можело да биде искористено од меѓународниот тероризам. А токму оваа латентна опасност е причина за американските притисоци кон, исто